

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘΜ. 2442/29.1.99

ΘΕΜΑ: Επάρκεια των προβλέψεων των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι απαιτήσεων τους από πιστοδοτήσεις.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν.1266/82 " Όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το άρθρο 18 του Ν.2076/92 "Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις",
- γ) το άρθρο 8 του Ν.2548/97 "Ρυθμίσεις για την Τράπεζα της Ελλάδος",
- δ) την ΠΔ/ΤΕ 2438/1998 "Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων και προσδιορισμός αρμοδιοτήτων των οργάνων τους στον τομέα του Εσωτερικού Ελέγχου",
- ε) ότι μέχρι σήμερα η επάρκεια των προβλέψεων που σχηματίζουν τα πιστωτικά ιδρύματα έναντι απαιτήσεων τους από πιστοδοτήσεις αξιολογείται από την Τράπεζα της Ελλάδος κυρίως με βάση τους επιτοπίους ελέγχους της ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, τους οποίους διενεργεί η Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών,
- στ) ότι οι πιο πάνω επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται περιοδικά στο κάθε πιστωτικό ίδρυμα, ενώ κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ δύο διαδοχικών ελέγχων ενδέχεται να μεταβάλλεται σημαντικά η ποιότητα του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων,
- ζ) ότι σημαντικό τμήμα των πιστοδοτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων καλύπτεται μεν από εμπράγματα εξασφαλίσεις, αλλά η εκτιμώμενη αξία των εξασφαλίσεων αυτών υπερβαίνει σε αρκετές περιπτώσεις την τιμή ρευστοποίησης,
- η) ότι είναι σκόπιμο (ι) να καθιερωθεί ένα γενικό πλαίσιο ελάχιστων ποσοτικών κριτηρίων για την αξιολόγηση της επάρκειας των σχηματισμένων προβλέψεων έναντι προβληματικών πιστοδοτήσεων και (ιι) να ενημερώνεται συχνότερα η Τράπεζα της Ελλάδος ως προς την εξέλιξη των σχετικών μεγεθών, ούτως ώστε η τυχόν ανεπάρκεια των σχηματισμένων προβλέψεων να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων,
- θ) ότι η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να υιοθετεί τις εκτιμήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με τις απαιτούμενες προβλέψεις έναντι των προβληματικών πιστοδοτήσεών τους που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις των μονάδων εσωτερικής επιθεώρησης των πιστωτικών ιδρυμάτων, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2438/98 (Κεφ. VIII),

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ τα εξής:

Οι εκάστοτε προβλέψεις που σχηματίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, που εδρεύουν στην Ελλάδα και υπάγονται στις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2054/92, καθώς και από τα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ανέρχονται, όσον αφορά την αξιολόγηση της κεφαλαιακής τους επάρκειας, τουλάχιστον στο συνολικό ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή των πιο κάτω συντελεστών επί των υπολοίπων των αντίστοιχων κατηγοριών απαιτήσεων από πιστοδοτήσεις:

Κατηγορία	Συντελεστής
α) Ενήμερες απαιτήσεις (περιλαμβανομένων και απαιτήσεων με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση έως 3 μήνες)	1%
β) Απαιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση από 3 μήνες έως 6 μήνες	10%
γ) Απαιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση από 6 μήνες έως 12 μήνες	25%
δ) Απαιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση 12 μηνών και άνω	40%
ε) Απαιτήσεις σε οριστική καθυστέρηση (λογ/σμοί 24 και 25 του Κ.Λ.Σ.Τ.)	40%
στ) Επισφαλείς απαιτήσεις (λογ/σμοί 27 και 28 του Κ.Λ.Σ.Τ.)	50%

Εφόσον εξακολουθούν να λογίζονται τόκοι επί απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες (γ)-(ε) ανωτέρω, παρά το ότι υπάρχουν ανεπίσημοι τόκοι σε καθυστέρηση 6 έως 12 μηνών από την ημερομηνία λογισμού τους, οι προβλέψεις που προκύπτουν από την εφαρμογή των αντίστοιχων συντελεστών επί των υπολοίπων των απαιτήσεων αυτών θα προσαυξάνονται με το ποσοστό του 70% των τόκων που λογίζονται από 1.1.1999 και εφεξής.

Διευκρινίζεται ότι:

- (i) οι απαιτήσεις από πιστοδοτήσεις περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις από πάσης φύσεως δάνεια και πιστώσεις, από εγγυητικές επιστολές που κατατάσσονται στα εκτός ισολογισμού στοιχεία υψηλού κινδύνου για τους σκοπούς της ΠΔ/ΤΕ 2054/92 (εξαιρουμένων αυτών που καλύπτονται με αντεγγύηση πιστωτικού ιδρύματος) και από εγγυητικές επιστολές που έχουν καταπέσει, καθώς και από τοποθετήσεις σε χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως επιχειρήσεων,
- (ii) τα υπόλοιπα επί των οποίων εφαρμόζονται οι ανωτέρω συντελεστές για τον υπολογισμό των αναγκαίων προβλέψεων είναι τα συνολικά υπόλοιπα της κάθε απαίτησης (δηλ. ληξιπρόθεσμο και άληκτο τμήμα),
- (iii) κάθε απαίτηση κατατάσσεται σε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες με βάση το χρόνο καθυστέρησης του τμήματος της οφειλής προς το πιστωτικό ίδρυμα (από κεφάλαιο ή τόκους) που έχει τη μεγαλύτερη καθυστέρηση και
- (iv) για τον προσδιορισμό των τόκων και του κεφαλαίου σε καθυστέρηση ανοικτών αλληλόχρεων λογαριασμών ισχύουν οι σχετικές οδηγίες για τη συμπλήρωση των καταστάσεων 4 και 5 του Πίνακα Γ1 της ΠΔ/ΤΕ 1313/9.6.88 που επισυνάπτονται στο έγγραφο 534/23.12.94 της Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών της Τράπεζας της Ελλάδος.

Διευκρινίζεται επίσης ότι οι απαιτήσεις από κατάπτωση εγγυητικών επιστολών κατατάσσονται, μετά πάροδο 3 μηνών από την ημερομηνία κατάπτωσης, υποχρεωτικά σε μια από τις κατηγορίες (δ)-(στ) ανωτέρω για τον υπολογισμό των αναγκαίων προβλέψεων.

2) Απαιτήσεις από πιστοδοτήσεις προς επιχειρήσεις με αρνητική καθαρή λογιστική θέση με βάση τον τελευταίο ισολογισμό τους και προς επιχειρήσεις σε πτώχευση ή υπό εκκαθάριση κατατάσσονται υποχρεωτικά στην κατηγορία (στ), ανεξάρτητα από το χρόνο καθυστέρησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το πιστωτικό ίδρυμα.

3) Ειδικά για τις απαιτήσεις

- a) από δάνεια σε φυσικά πρόσωπα για απόκτηση στέγης οι ελάχιστες απαιτούμενες προβλέψεις καθορίζονται στο 70% των ποσών που προκύπτουν από την εφαρμογή των συντελεστών της παραγρ. 1 ανωτέρω, με την προϋπόθεση ότι οι απαιτήσεις αυτές καλύπτονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις επί αστικών ακινήτων που δύνανται να χρησιμεύουν ως κατοικίες. Προκειμένου περί απαιτήσεων από ρυθμισθέντα στεγαστικά δάνεια ο αναφερόμενος στην παράγραφο 5(β) κατωτέρω συντελεστής μειώνεται κατά 30%.
- β) από καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες και προσωπικά δάνεια οι ελάχιστες απαιτούμενες προβλέψεις υπολογίζονται με βάση τους συντελεστές της παραγράφου 1 ανωτέρω προσαυξημένους κατά ποσοστό 30%.

4) Προκειμένου περί απαιτήσεων που υπάγονται στα εδάφια (4) και (6) της παραγράφου 1α του έκτου Κεφαλαίου της ΠΔ/ΤΕ 2054/92 οι αναγκαίες προβλέψεις μπορούν, αντί της εφαρμογής των συντελεστών της παραγράφου (1) ανωτέρω επί του συνολικού ύψους της κάθε συγκεκριμένης απαίτησης, να σχηματίζονται μόνο επί του τυχόν ακάλυπτου τμήματος της απαίτησης.

5) Ειδικά για τις απαιτήσεις που προκύπτουν από ρυθμίσεις οφειλών ισχύουν τα εξής:

α) Τα διαγραφόμενα τμήματα των απαιτήσεων (μη περιλαμβανομένων εξωλογιστικών τόκων) χρεώνονται στις προβλέψεις έναντι επισφαλών απαιτήσεων ή βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης εντός της οποίας διενεργείται η διαγραφή.

β) Για τα ρυθμιζόμενα τμήματα (ληξιπρόθεσμα και άληκτα) θα πρέπει να σχηματίζεται πρόβλεψη ίση με ποσοστό 20% του συνολικού ύψους τους για το χρονικό διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση δωδεκαμήνου από την προβλεπόμενη έναρξη εξυπηρέτησης της ρυθμισθείσας οφειλής. Μετά την πάροδο του δωδεκαμήνου η απαίτηση αντιμετωπίζεται από πλευράς σχηματισμού προβλέψεων όπως και οι λοιπές απαιτήσεις, λαμβανομένων υπόψη και των τυχόν καθυστερήσεων κατά τη διάρκεια του ανωτέρω δωδεκαμήνου.

Η αναφερόμενη στην παράγραφο (4) ανωτέρω δυνατότητα εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού των αναγκαίων προβλέψεων ισχύει και για τις απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος από ρυθμισθείσες οφειλές.

6) Για τον υπολογισμό των ελάχιστων απαιτούμενων προβλέψεων κάθε δάνειο του οποίου το προϊόν διατίθεται για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα που χορηγεί το δάνειο αντιμετωπίζεται ως ρύθμιση οφειλών κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5(β) ανωτέρω. Το ίδιο ισχύει και για κάθε εγγυητική επιστολή την οποία εκδίδει ένα πιστωτικό ίδρυμα προς εξασφάλιση δανείου άλλου πιστωτικού ιδρύματος, εφόσον το προϊόν του δανείου διατίθεται για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του πιστωτικού ιδρύματος που εξέδωσε την εγγυητική επιστολή.

7) Το ύψος των αναγκαίων προβλέψεων έναντι απαιτήσεων από πιστοδοτήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Πράξης θα πρέπει να επανεκτιμάζεται τουλάχιστον μια φορά κάθε ημερολογιακό εξάμηνο με βάση τα υπόλοιπα των απαιτήσεων στο τέλος του αμέσως προηγούμενου ημερολογιακού εξαμήνου, αρχής γενομένης από τα υπόλοιπα της 30.6.1999.

8) Για τον προσδιορισμό των προβλέψεων επί του συνόλου των κατηγοριών απαιτήσεων που αναφέρονται στις παραγρ. 1(β) έως και 1(στ), 2, 3 και 4, τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν τη δυνατότητα, εναλλακτικά, αντί της εφαρμογής των συντελεστών της παρούσας Πράξης, να χρησιμοποιούν τις εκτιμήσεις για την πιθανή ζημία από τις απαιτήσεις αυτές που προκύπτουν από λεπτομερή έκθεση αξιολόγησης των πιστοδοτήσεών τους, την οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2438/98 (Κεφ. VIII), υποχρεούται να συντάσσει η μονάδα εσωτερικής τους επιθεώρησης και να υποβάλλει στη Διοίκηση και το Δ.Σ. Προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση της εναλλακτικής αυτής δυνατότητας είναι η πιο πάνω έκθεση, η οποία κοινοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, (i) να συντάσσεται ανά ημερολογιακό εξάμηνο (αντί ανά έτος, όπως προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2438/98) και (ii) να έχει αξιολογηθεί θετικά από τη Γενική Επιθεώρηση Τραπεζών ως προς τη μεθοδολογία της και την αξιοπιστία των ποσοτικών εκτιμήσεων, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν την πιθανή ζημία για κάθε συγκεκριμένη απαίτηση, τουλάχιστον για τις απαιτήσεις άνω των δρχ. 30 εκατομμυρίων. Επισημαίνεται ότι η επιλογή της ανωτέρω εναλλακτικής δυνατότητας

για τον προσδιορισμό των απαιτούμενων προβλέψεων δεν απαλλάσσει τα πιστωτικά ιδρύματα από την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων που προβλέπονται στην παράγραφο 9 κατωτέρω.

9) Τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα και τα υποκαταστήματα τραπεζών που εδρεύουν σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών), σύμφωνα με το συνημμένο Υπόδειγμα, τα σχετικά στοιχεία απαιτήσεων και προβλέψεων για κάθε ημερολογιακό εξάμηνο το αργότερο εντός 3 μηνών από τη λήξη του, αρχής γενομένης από το ημερολογιακό εξάμηνο που λήγει την 30.6.1999.

10) Διευκρινίζεται ότι τα ποσά προβλέψεων έναντι απαιτήσεων από πιστοδοτήσεις που προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Πράξης μπορούν να αναπροσαρμόζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση τις διαπιστώσεις των επιτοπίων ελέγχων που διενεργούν οι επιθεωρητές της Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών ή άλλα αξιόπιστα στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η παρούσα Πράξη να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ, τεύχος Α').

Ο Διοικητής

Λουκάς Παπαδήμος

Ακριβές Αντίγραφο,

Αθήνα, 24.1.99

Δ/νση Νομισματικής Πολιτικής

και Τραπεζικών Εργασιών

Ο Υποδιευθυντής

Π.Κυριακόπουλος

Κατηγορία απαιτήσεων από πιστοδοτήσεις

	(1) Υπολοιπα επί των οποίων υπολογίζονται προβλέψεις με βάση παραγράφ. 1 και 5(β)	(2) Υπολοιπα επί των οποίων υπολογίζονται προβλέψεις με βάση την παραγράφ. 3α	(3) Υπολοιπα επί των οποίων υπολογίζονται προβλέψεις με βάση την παραγράφ. 3β	(4) Υπολοιπα επί των οποίων υπολογίζονται προβλέψεις με βάση την παραγράφ. 4	(5) = (1) + (2) + (3) + (4)	(6) Επί υπολοίπων στήλης (1)	(7) Επί υπολοίπων στήλης (2)	(8) Επί υπολοίπων στήλης (3)	(9) Επί υπολοίπων στήλης (4)	(10) = (6) + (7) + (8) + (9)
α) Ενήμερες απαιτήσεις (περιλαμβάνονται απαιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση έως 3 μήνες)										
β) Αιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση 3 - 6 μηνών										
γ) Αιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση 6- 12 μηνών										
δ) Αιτήσεις με τμήματα σε προσωρινή καθυστέρηση 12 μηνών και άνω (περιλαμβάνονται απαιτήσεις από κατάπτωση εγγυητικών δρχ.....εκατ.)										
ε) Αιτήσεις σε οριστική καθυστέρηση (περιλαμβάνονται απαιτήσεις από κατάπτωση εγγυητικών δρχ.....εκατ.)										
στ) Επισφαλείς απαιτήσεις (περιλαμβάνονται απαιτήσεις από κατάπτωση εγγυητικών δρχ.....εκατ.)										
ζ) Αιτήσεις έναντι επιχειρήσεων της παραγράφου 2										
η) Αιτήσεις από ρυθμίσεις ασφαλείας για τις οποίες δεν έχει συμπληρωθεί 12μηνο από έναρξη εξυπηρέτησης*										
θ) Αιτήσεις από πιστοδοτήσεις της παραγράφου β για τις οποίες δεν έχει συμπληρωθεί 12μηνο από την έναρξη εξυπηρέτησης (από τις οποίες εγγυητικές δρχ.....εκατ.) *										
ΣΥΝΟΛΑ										
Λογισθέντες τόκοι κατά το ημερολογιακό εξάμηνο που λήγει την..... επί απαιτήσεων με ανεπίσημα τόκους σε καθυστέρηση 6-12 μ. από την ημερομηνία λογισμού τους δρχ.....εκατ.										

* Μετά τη συμπλήρωση δωδεκαμήνου από την έναρξη εξυπηρέτησης οι απαιτήσεις αυτές κατατάσσονται σε μια από τις κατηγορίες (α)-(ζ) ανωτέρω ανάλογα με τις καθυστερήσεις που εμφανίζουν ή την κατάσταση του πιστωχού (περίπτωση της παραγράφ. 2)

Υφιστάμενες την.....προβλέψεις έναντι απαιτήσεων από πιστοδοτήσεις Γενικές (ΑΝ 395/68) δρχ.....εκατ. Ειδικές " " " " Σύνολο " " " "